

Aan STASDEF
Van PDG-B
Afgestemd met HDFC, DJZ, CDS, DCO
In afschrift aan MINDEF

TER BESLISSING

Datum
30 januari 2024

Onze referentie
BS2023023944

Opgesteld door

Bele dsadviseur
KD:Ambtelijke leiding
@mindef.nl

Aantal bijlagen

1

Nota

Programma doorontwikkeling F-35

Aanleiding

Defensie richt een programma in voor de doorontwikkeling van de F-35. Hiermee wordt afgeweken van het DMP-proces dat gebruikelijk is voor grote materieelprojecten. Omdat Defensie op het punt staat om verdere verplichtingen aan te gaan, wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over de opzet en kaders van het programma.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met bijgevoegde Kamerbrief.

Kernpunten

- In de 'Voortgangsrapportage Project Verwerving F-35' van 30 maart 2023 heeft u aangegeven de Tweede Kamer te zullen informeren over de kaders van dit programma.
- Met het programma doorontwikkeling van de F-35 is Defensie in staat de F-35 te blijven moderniseren en daarmee behoudt de F-35 een voorsprong ten opzichte van hoogtechnologische tegenstanders. Ook zorgt het programma ervoor dat de Nederlandse F-35 toestellen interoperabel blijven met andere F-35 gebruikers.
- De looptijd van het programma behelst de periode 2024-2052.
- Er is gekozen voor een programma-aanpak vanwege het internationale karakter inclusief besluitvorming van het F-35 programma, de lange looptijd, de vereiste flexibiliteit en besluitvaardigheid binnen het internationale partnerschap en de noodzaak tot integraliteit van een veelvoud aan projecten.
- Voor het programma 'Doorontwikkeling F-35' is een financiële reeks opgenomen in het investeringsbudget van Defensie met een omvang van € 5,8 miljard over een periode van 30 jaar. Voor het vastleggen van deze investeringen wordt binnen het Defensie Lifecycle Plan (DLP) gewerkt met een planperiode van 15 jaar, voor nu 2023-2038.
- In de Kamerbrief wordt aangeboden om, desgewenst, een technische briefing te verzorgen.

Toelichting

- In de 'Voortgangsrapportages Project Verwerving F-35' is de Tweede Kamer geïnformeerd over onder andere het *Production, Sustainment and Follow-on Development Memorandum of Understanding* (PSFD MoU).
- In het programma-voorstel worden de eerste verplichtingen uit de begroting (exploitatie) van het Commando Luchtstrijdkrachten en deels uit de investeringsbegroting van Defensie samengevoegd.

Financiële overwegingen

Het bedrag van €5,8 miljard bestaat uit bestaande en gereserveerde CLSK budgetten en DLP-reeksen. Derhalve zijn geen nieuwe financiële claims verbonden aan dit programma. Als de uitwerking van het programma 'Doorontwikkeling F-35' leidt tot additionele financiële gevolgen, moeten deze inpasbaar worden gemaakt binnen de Defensie begroting.

Juridische overwegingen

Er zijn geen specifieke juridische overwegingen.

Communicatie

Dco bereidt communicatie voor, zoals een nieuwsbericht voor intranet en defensie.nl.

Overwegingen Beleid/Overwegingen Uitvoering

Voor de uitvoering van het programma wordt een programma-organisatie ingericht.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

De persoonsgegevens van de steller en ondertekenaar worden gelakt vanwege bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

DE PLAATSVERVANGEND DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

[Redacted signature block]

[Redacted signature block]